	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marusic M, Petrovecki M, Petrak J, Marusic A.	Вовед во научната работа во медицината	Zagreb, Medicinska naklada	2004
		2.	Зафировска К, Георгиеска Исмаил Љ. факултет	Основи на научната работа	Скопје, Медицински	2010
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пазова В. Скопје,	Науката како занает	Филозофски факултет	2003
		2.	Samic M.	Kako nastaje naucno delo	Svjetlost, Sarajevo	2003
		3.				

Ред.број: 3

Прилог бр.3		**Предметна програма од втор циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Орална епидемиологија			
2.	Код	ВЦЗПОЕ3			
3.	Студиска програма	Втор циклус на академски (магистерски) студии по стоматолошки науки			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ - Стоматолошки факултет – Скопје Катедра за детска и превентивна стоматологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	I година	семестар	I семестар
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	8			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	проф. д-р Мира Јанкуловска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема услови			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да се запознаат студентите со основните принципи на епидемилошките истражувања и модели кои се применуваат во стоматологијата со акцент на тоа како епидемиолошките истражувања влијаат во унапредување на оралното здравје.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Содржина на предметната програма: **ПРЕДАВАЊА 45 часа** **Поглавие 1. Вовед во областа на оралната епидемиологија** 1. Видови на епидемиолошки студии во стоматологијата – 3 часа 2. Дијагностичко тестирање во оралната епидемиологија – 3 часа			

3. Показатели и фактори на ризик на оралните заболувања – 3 часа

Студентите се запознаваат со основните епидемиолошки истражувања на оралното здравје кои имаат за цел да обезбедат податоци за дистрибуцијата на одредени заболувања кај испитуваната популација, етиолошките фактори и патогенезата, проценка на успешноста на превземените превентивни и тераписки постапки, како и нивно планирање и контрола во заедницата.

Поглавие 2. Епидемиологија на пародонтопатијата и оралниот карцином

1. Систем на обезбедување на пародонтално-стоматолошка заштита– 3 часа
2. Епидемиологија на пародонтопатијата и на оралниот карцином – 3 часа
3. Превенција на пародонтопатија – 3 часа

Студентите се здобиваат со знаење, пребарувајќи стручна литература и користејќи ги показателите и индексите на пародонтопатијата и оралниот карцином, како и клиничкото искуство, како да реализираат епидемиолошко истражување и анализа на добиените резултати. Истражувајќи ги врските меѓу потенцијалните причинители и последиците, како би можеле да препорачаат и применат методи кои помагаат во остварувањето на целите на превентивата на пародонтопатијата.

Поглавие 3. Епидемиологија на денталниот кариес

1. Епидемиологија на денталниот кариес во детска возраст – 3 часа
2. Епидемиолошки индекси и показатели на денталниот кариес – 3 часа
3. Превенција на денталниот кариес – 3 часа
4. Епидемиологија на денталниот кариес кај возрасни – 3 часа

Студентите се здобиваат со знаење за застапеноста и видовите на денталниот кариес. Пребарувајќи стручна литература и користејќи ги показателите и индексите на денталниот кариес, како и клиничкото искуство, се здобиваат со сознанија како да реализираат епидемиолошко истражување и анализата на добиените резултати. Истовремено, консултирајќи соодветна стручна литература и истражувајќи ги врските меѓу потенцијалните причинители и последиците, ќе може да препорачаат и применат методи кои помагаат во остварувањето на целите на превентивата на денталниот кариес.

Поглавие 4. Епидемиологија на ортодонтски неправилности

1. Показатели и фактори на ризик на ортодонтските неправилности – 1 час
2. Застапеност на ортодонтските неправилности – 1 час

Студентите се здобиваат со знаење, да пребаруваат стручна литература и користејќи ги показателите за ортодонтските неправилности, како и клиничкото искуство, на кој начин можат

		да планираат и да реализираат епидемиолошко истражување и анализа на добиените резултати. **Поглавие 4. Епидемиологија на денталните трауми** 1. Етиологија, застапеност и превенција на денталните трауми – 3 часа *Високата застапеност на трауматските повреди, нивното влијание на психо-социјалниот развој на децата, како и високите финансиски трошоци за нивниот третман претставуваат голем јавноздравствен проблем. Оттука потребата, студентите да се стекнат со познавање на нивната епидемиологија и начините на нивното превенирање.* **Поглавие 5. Епидемиологија на денталните ерозии** 1. Етиологија, застапеност и превенција на денталните ерозии и нивна превенција – 3 часа *Студентите се стекнуваат со знаење за детектирање на ерозијата која базира на визуелна идентификација и различните клинички индекси за загуба на површината на забите кои се користат за епидемиолошки и клинички цели. Студентите се запознаваат со детерминирачките фактори за идентификација како што се појавата на чувствителност, нарушена естетика и функционалност, и потребата од започнување на терапевтски третмани.* **Поглавие 6. Епидемиологија на парцијалната и тоталаната беззабост** 1. Застапеност на парцијалната и тоталната беззабост и нивна превенција – 2 часа 2. Протетичко згрижување и влијанието врз системот на здравствена заштита – 2 часа *Студентите се стекнуваат со знаење за причините за губењето на забите кое доведува до делумна или целосна беззабност и е одраз на степенот на достапност на стоматолошка заштита и превентивните програми, свеста за оралното здравје на пациентите, ставовите на терапевтите и системот на финансирање. Губењето на забите е сериозен јавно здравствен проблем поради нарушена фонација и џвакање, скапа рехабилитација, но сепак достапни превентивни мерки.* **Поглавие 7. Медицинска документација** 1. Планирање и програмирање на мерките за превенција и лекување, како и евалуацијата на резултатите на применетите мерки – 3 часа *Студентите се запознаваат со системот на информирање во стоматолошката заштита кој е дел од информативниот систем во здравствената заштита која представува област од особен јавен интерес, кој се состои од систем за евиденција, со кој се уредува евидентирањето на податоците и систем на статистички истражувања со кои се регулира доставувањето, собирањето, обработката и публикувањето на добиените податоци.* **Вкупно 45**

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">СЕМИНАРИ 45 часа
Пародонтопатијата причина за тотална беззабост и мерки за намалување на потребата од протетско згрижување – 5 часа
Студентот ќе биде оспособен на практични примери да го примени стекнатото теоретско знаење за пародонтопатијата како причина за губиток на забите.

Превенција на компликации кои настануваат како резултат на носење на протетски надоместоци – 5 часа
Студентот ќе биде оспособен на практични примери да го примени стекнатото теоретско знаење за начините на превенцијата на можните компликации од носењето на протетските изработки.

Орален карцином, рана детекција и намалување на ризиците за негово појавување – 5 часа
Студентот ќе биде оспособен на практични примери да го примени стекнатото теоретско знаење за начините за причините, дијагностичирањето, третманот и превенцијата на оралниот карцином.

Ортодонтски помагала како превенција на естетски и функционалните нарушувања во орофацијалната регија – 5 часа
Студентот ќе биде оспособен на практични примери да го примени стекнатото теоретско знаење за видовите на ортодонтски помагала и нивната функционална но и естетска улога во усната празнина.

Мерки за намалување на денталните трауми – 5 часа Студентот ќе биде оспособен на практични примери да го примени стекнатото теоретско знаење за превенцијата на денталните трауми.</td></tr>
<tr><td>13</td><td>Заемна поврзаност на предметите</td><td colspan="3">Овој предмет е поврзан со задолжителните предмети од студиската програма и овозможува стекнување на пошироки знаења на студентите за оралната епидемиологија.</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Детален опис на наставните и работните методи за предметот</td><td colspan="3">Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (семинари) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС.

Студиска истражувачка работа час 45
Анализа на современи релевантни научно-истажувачки трудови од областа на Оралната епидемиологија. Секој студент треба на крајот од семестарот да напише стручен труд, кој ќе го образложи на усмениот испит. Студентот ќе биде оспособен самостојно да анализира трудови и примери од практиката од област на оралната епидемиологија).</td></tr>
<tr><td>15.</td><td>Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="3">240 часа</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Форми на наставните активности</td><td>16.1.</td><td>Предавања- теоретска настава. часови</td><td>45</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториски), <u>семинари</u>, тимска работа: часови</td><td>30</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td>Пракса: часови</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Други форми на активности</td><td>17.1.</td><td>Проектни задачи: часови</td><td></td></tr>
</table>

17.		17.2. Самостојни задачи: часови	45
		17.3. Домашно учење - задачи	120
18	Услови за потпис	Редовна посета на предавања, вежби, активност на истите и освојување на минимум 42 бода од предвидените активности и од тестот. Доколку студентот не освои минимум 42 бода, во следниот испитен рок ќе полага писмен дел од испитот (70 бода) и завршен испит (30 бода).	
19	Начин на оценување		
	19.1.	Тестови: бодови	50
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	20
	19.3.	Завршен испит: бодови	30
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот.	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Ивановски Ќ.и сораб.	Јавно здравствени аспекти на пародонталната болест	Ќиро Ивановски	2013
2.	Ивановски Ќ, Пандилова М.	Орално здравје	Стоматолошки факултет, Скопје	2008
3.	Ијовска С., Јанкуловска М. и сор.	Забоздравство во заедницата	Стоматолошки факултет, Скопје	2007

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Amit Chattopadhyay Oral Health	Epidemiology: Principles and Practice 1st Edition	Jones & Bartlett Learning	2011
2.	Wolfgang Ahrens Iris Pigeot	Handbook of Epidemiology	Springer-Verlag, New York	2014
3.	Stjepan Špalj	Oralna epidemiologija	Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci	2015

		4.	Mediha Selimovic-Dragas i sur.	Javno oralno zdravstvo	Stomatoloski fakultet sa klinikama Univerziteta u Sarajevu	2020

Ред.број: 4

Прилог бр.3		**Предметна програма од втор циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	БИОМАТЕРИЈАЛИ ВО СТОМАТОЛОГИЈАТА			
2.	Код	МСЗПВМ4			
3.	Студиска програма	Втор циклус на академски (магистерски) студии по стоматолошки науки			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Стоматолошки факултет-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	семестар	прв
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	7			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	**проф. д-р Биљана Ципунова**			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Запознавање на студентите со карактеристиките на биоматеријалите, основните законски прописи и стандарди, како и современите методи за тестирање на биоматеријалите			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	**Предавања 45 часа** **1.поглавје – ЕУ директиви; медицинска и правна регулатива; стандарди и токсичност на основни и помошни стоматолошки материјали** Важноста на стандардизацијата во стоматологијата и директивите на Европската унија 3 ИСО Стандарди за стоматолошки материјала 3 Биокомпатибилност и токсичност на основните стоматолошки материјали 3 Биокомпатибилност и токсичност на помошните стоматолошки материјали 3 Медицинска и правна регулатива во регистрацији и употреба на стоматолошките материјали 3 *Резултати од 1.поглавје - студентот се стекнува со знаење за стандардите и регулативите за токсичност на основните и помошните материјали во стоматологијата* **2. поглавје – тестови за биокомпатибилност и валидност на стоматолошките материјали** Тестови за евалуација на биокомпатибилноста на стоматолошките материјали 3 Феномени на стареење на стоматол. материјали 3			